

Sygn. akt I ACa 106/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Roman Dziędek (spr.)

Sędzia SA Edyta Jefimko

Sędzia SO del. Tomasz Wojciechowski

Protokolant st. sekr. sąd. Ewelina Borowska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. H.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanego przez Premiera Rzeczypospolitej Polskiej i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 30 maja 2012 r., sygn. akt I C 103/12

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 106/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo B. H. skierowane przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Premiera RP i Prezydenta RP o zapłatę kwoty 150 mln zł tytułem odszkodowania i orzekł w przedmiocie kosztów procesu. Powód jako podstawę faktyczną żądania wskazał współudział pozwanego w osłanianiu zorganizowanych grup przestępczych, a jako podstawę prawną przywołał art. 417 § 1 k.c.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód zwracał się do Prezydenta RP ze skargą na działania funkcjonariuszy sądownictwa i prokuratury w O., którzy – wg jego twierdzeń – swoim działaniem bądź zaniechaniem osłaniają przestępczy tryb działania przedstawicieli urzędów państwowych. Żądał także odebrania nominacji sędziowskich i prokuratorskich osób wskazanych w jego piśmie kierowanym do Prezydenta RP.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa. Przede wszystkim dlatego, że powód nie udowodnił, a to było jego obowiązkiem (art. 6 k.c.), prawdziwości swych twierdzeń o naruszeniu prawa przez funkcjonariuszy państwowych.

Przywołując art. 417 k.c. Sąd pierwszej instancji wskazał przesłanki roszczenia odszkodowawczego, które muszą zostać spełnione, aby roszczenie mogło być uwzględnione.

Odnosząc się do zaniechania działania podkreślił, że obowiązek działania musi być skonkretyzowanym obowiązkiem prawnym, aby jego naruszenie można było kwalifikować jako zaniechanie.

Takiego obowiązku Sąd nie dopatrył się po stronie wskazanych przez powoda stanoŃes fisci Skarbu Państwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Od tego orzeczenia w całości apelację wniósł powód. Wskazał, że zaskarża wyrok w całości i wniósł o zasądzenie odszkodowania w kwocie 600 mln zł oraz zasądzenia kosztów procesu w kwocie 1 mln zł. Podtrzymał zarzut przestępczej działalności struktur administracji Państwa Polskiego przeciwko powodowi w kilku sprawach sądowych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja nie ma usprawiedliwionych podstaw.

Trafnie zauważył Sąd Okręgowy, że podstawą odpowiedzialności Skarbu Państwa jest bezprawne działanie lub zaniechanie jego funkcjonariuszy (art. 417 k.c.). Takiej bezprawności powód nie wykazał.

Wbrew odmiennemu stanowisku apelacji złożone w postępowaniu pierwszoinstancyjnym pisma powoda nie wykazały zaistnienia tej zasadniczej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej.

Nadto, w przypadku „deliktów” sądowych, regułą skutecznej odpowiedzialności jest uzyskanie prejudykatu w postaci stwierdzenia naruszenia prawa na skutek skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 417¹§ 2 k.c. w zw. z art. 424¹ i nast. k.p.c.).

Poprawnie przy tym stwierdził Sąd pierwszej instancji, że wywodzenie odpowiedzialności z tytułu zaniechania „nadzoru” musi znajdować rzeczowe oparcie w obowiązku działania.

Powód formułuje swe zarzuty wobec zaskarżonego wyroku odwołując się do pisma z 22 maja 2012 r., które miałyby dostatecznie wskazywać i wykazywać podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Tymczasem pismo to (k. 75 – 76) nie wskazuje konkretnych okoliczności, które byłyby relewantne w świetle podstaw odpowiedzialności Skarbu Państwa. W szczególności brak jakichkolwiek dowodów, aby działanie (...) było działaniem funkcjonariusza państwowego i aby było bezprawne.

Z tych względów, wobec niewykazania którejkolwiek z wymaganych (łącznie) przesłanek odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 § 1 k.c. lub na podstawie art. 417¹§ 2 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c., na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Sąd drugiej instancji oddalił wnioski dowodowe z dokumentów załączonych przy piśmie powoda z 10 czerwca 2013 r. jako nieprzydatne do rozpoznania sprawy, albowiem pozostające bez związku z zakreśloną przed Sądem Okręgowym podstawą faktyczną powództwa (art. 383 k.p.c.), ani nie wykazujące bezprawności działania przedstawicieli pozwanego.